

Л.М. Янчева, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)
О.К. Кухарьонюк (*ХДУХТ, Харків*)
Т.В. Коновалова (*ХДУХТ, Харків*)
А.В. Левченко (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНА ПАРАДИГМА ОСВІТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАЧА

Інтеграція країни в світовий соціокультурний простір потребує підготовки конкурентоспроможних фахівців на кардинально новій науково-педагогічній основі. Цим визначається актуальність проблеми зміни змісту, форми і методів навчальної діяльності студентів і не менш радикального перетворення сутності педагогічної взаємодії, перегляду традиційних підходів, що реалізуються в навчальному процесі. У зв'язку з цим можна визначити два пріоритетних завдання, які підлягають вирішенню. Це, по-перше, трансляція навчального матеріалу на основі компетентнісного підходу, і, по-друге, активізація творчого потенціалу студентів, стимулююча роль інноваційних технологій організації навчального процесу та інформатизації навчання.

У відповідності до вимог, що пред'являються ринком праці, особливий інтерес для роботодавців представляє наявність у спеціалістів таких компетенцій, як пошук і аналіз необхідної інформації, обробка отриманих даних, взаємодія з колективом, оцінка власної діяльності в нестандартних ситуаціях, здібність приймати зважені рішення під час виникнення проблем. Випускникам ВНЗ повинні бути притаманні системність мислення, сформованість лідерських якостей, креативність і здатність до аналізу інформації, що є в наявності, комунікативність і вміння працювати в команді.

За таких умов викладач повинен не тільки володіти професійними знаннями, педагогічною майстерністю, але й бути модератором проблеми, що вивчається. По суті необхідно створити контент дисципліни, а не просто доводити до відома студентів свою версію знань з відповідної дисципліни і контролювати, наскільки ці знання засвоєні.

Електронна версія контенту дисципліни забезпечує публічність методичних розробок. Зміст і форму представлення контенту визначає професор. При цьому, для посилення мотивації навчання необхідно чітко і однозначно сформулювати критерії оцінки навчальних успіхів (рівня знань, вмінь, розуміння і компетенцій).

Сучасний студент – це людина практична, якій імponує ясна, чітка кінцева мета вивчення дисципліни в необхідному обсязі. В ідеалі студент повинен сам давати оцінку виконаної роботи, тобто у нього формуються навички самооцінки.

Головною метою викладача стає систематизація значного за обсягом різноманітного навчального матеріалу, що відноситься до тієї чи іншої освітньої програми та навчання студентів здобувати, переробляти інформацію й перетворювати її в знання.

Спостереження за процесами, що відбуваються в світовому освітньому просторі, дозволяють зробити висновок про революційні перетворення, суть яких зводиться до радикальної зміни взаємовідносин між викладачем та студентом. Сьогодні завдання викладача полягає не стільки в передачі знань, вмінь, навичок та досвіду попередніх поколінь, скільки у формуванні у студента потреби і намагання до самостійного пошуку нових знань, прояву більш активної життєвої позиції, більш дієвої участі у визначенні своєї освітньої траєкторії.

Проблема створення нових освітніх і педагогічних технологій має особливу актуальність, вирішення якої потребує глибоких теоретичних і прикладних досліджень та експериментів стосовно змісту, методів і засобів освіти.

Нова освітня парадигма орієнтована не тільки на задоволення інтересів суспільства та суспільного виробництва, але й на самореалізацію людини в житті, особисту кар'єру. Час, що відводиться на освіту, стає реально безмежним: людина вчиться впродовж всього життя. Система освіти стає все більш демократичною, динамічною, орієнтуючи студентів на самоконтроль і самооцінку. При цьому педагог в освітньому процесі створює умови для самостійного навчання і користується як традиційними методами і формами роботи, так і потужними ресурсами інноваційних систем.

Однією із важливих функцій професорсько-викладацького персоналу є виховання студентів. Кожен із нас пам'ятає своїх Вчителів, які запам'ятались не тільки своєю педагогічною майстерністю, знанням свого предмету, ерудицією, але й своїм стилем спілкування та вмінням встановлювати контакт з аудиторією, зовнішнім виглядом, способом життя. Разом з тим, відомо, що без відповідної теорії неможливо досягти вершин майстерності.

На всіх етапах розвитку будь-якої країни професор вузу відносився до елітної частини суспільства не тільки як джерело, транслятор і генератор знань, але і як носій особливого університетського духу – духу істинної інтелігентності.